

Välfärdsredovisning 2011

Strömsunds kommun

Sammanfattning

Nedan följer en sammanfattning av resultaten på befolkningsnivå i Strömsunds kommun. Efter vissa av resultaten visas hur trenden inom området ser ut, om den går åt ett positivt eller negativt håll, eller om den är oförändrad. I vissa fall är det svårt att avgöra t ex för att det saknas jämförelse.

Delaktighet och har inflytande

Valdeltagande: Vid valet 2010 är det totalt sett en ökning i valdeltagandet - framförallt bland de unga männen **Trend +**

Kommunens verksamhet när det gäller tillgänglighet, information och öppenhet samt påverkan och förtroende: ingen ny medborgarundersökning har gjorts – lägre betygsindex för samtliga faktorer vid mätning 2008 i jämförelse med genomsnittsresultatet för kommuner i samma storleksklass. **Saknas jämförelse**

Ungdomars bedömning av delaktighet och inflytande: ungdomar är mycket lite intresserade av politik – gymnasieungdomarna upplever i lägre grad möjlighet att framföra sina åsikter till beslutsfattare än vad åttondeklassarna gör. Många ungdomar tycker att det är viktigt att beslutsfattare och ungdomar träffas – men vill inte själv. Gymnasieflickor har ett högt intresse för samhällsfrågor. **Saknas jämförelse**

Självskattat socialt deltagande bland vuxna. Personer i åldern 16 - 84 år är i lägre grad delaktiga i sociala aktiviteter än i länet i övrigt – lika som 2006. **Oförändrat**

Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd. Liten minskning i antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd – men ökning i förhållande till 2009. **Trend +**

Ekonomisk och social trygghet

Befolkningens utbildningsnivå: utbildningsnivån ökade en aning men är fortfarande mycket låg i jämförelse med riket och länet. När det gäller högskoleexamen, 3 år eller mer, är nivån densamma som tidigare. Männen ligger rejält mycket lägre än kvinnorna. **oförändrat**

Familjer med låga inkomster: andelen familjer med låg inkomst har ökat i samtliga kategorier (utom pensionärsfamiljer jämfört mellan åren 2007 och 2009). Markant ökning när det gäller ensamstående med hemmavarande barn. **Trend -**

Antalet arbetssökande; öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd
Andelen i program ökat, framförallt bland unga kvinnor 18-24 år

Ekonomiskt bistånd: andel av befolkningen, tid i bidragsberoende: andelen biståndsmottagare i procent av befolkningen har ökat årligen sedan 2007. Antalet månader i genomsnitt i bidragsberoende har ökat sedan 2008, men minskning för ungdomar 18 -24 år. **Trend - Trend +**

Barn och ungdomar har trygga och goda uppväxtvillkor

Självskattad hälsa, psykosomatiska besvär – ingen redovisning

Andel barn 0-20 år placerade i familjehem eller hem för vård eller boende

Inga större förändringar när det gäller andelen barn placerade i familjehem eller hem för vård eller boende. 2011 var det dubbelt så många pojkar som flickor. **oförändrat**

Trygghet, trivsel orättvis behandling. Frågeområdena **trygghet och trivsel** visar höga siffror för både pojkar och flickor vilket sammanfaller med 2010 års elev- och föräldraenkät. **Trend + oförändrat**

Behörighet till gymnasieskolan; liten minskning beträffande behörighet till gymnasieskolan, men efter sommarskola uppnådde 82% behörighet **Trend – Trend +**

Andel anställda årsarbetare med högskoleutbildning i kommunal förskola: inga större förändringar beträffande andel anställda årsarbetare med högskoleutbildning i kommunal förskola. **oförändrat**

Barnfattigdomsindex: andelen barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll är mycket hög (60%) i kommunen jämfört med länet och riket. Även andelen barn med svensk bakgrund är hög, även om skillnaden är mindre jämfört med länet och riket. **Trend –**

Fysisk aktivitet, goda matvanor och livsmedel

Fysiskt aktiva vuxna i genomsnitt minst 30 min eller mer per dag: andel som uppger att de är fysiskt aktiva minst 30 minuter per dag har minskat från både för kvinnor och män från 2006 till 2010 **Trend –**

Fysiskt aktiva barn och ungdomar på fritiden – ingen redovisning

Kunskap om kostens och motionens betydelse – de flesta är nöjda/jättenöjda med den information de fått om kost och motion. En ökande andel uppger dock 2011 att de inte vet. **Oförändrat**

Matvanor – ingen redovisning. Jämförelse inte möjlig. **saknas jämförelse**

Andel barn som ammas vid 6 månaders ålder: redovisas senare

Andel 10-åringar med normalvikt, övervikt och fetma ingen redovisning

Andel vuxna med fetma: andelen kvinnor med fetma har ökat sedan 2006. Männen ligger kvar på en hög nivå jämför med länet och riket. **Trend –**

Minskat bruk av alkohol, tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

Riskabel alkoholkonsumtion bland unga vuxna: I länet uppges en fjärdedel av unga vuxna en riskabel alkoholkonsumtion. Uppgifter för kommunen saknas pga att inte tillräckligt många tillfrågats/svarat. [saknas jämförelse](#)

Andel rökare. Minskad andel kvinnor som röker och en liten ökning bland männen
Trend + **Trend –**

Langning av alkohol från föräldrar, kompisar eller andra: Det har skett en ökning när det gäller langning av alkohol från äldre ungdomar. **Trend –**

Antal narkotikabrott: Misstanke om narkotikabrott finns i 16 ärenden under 2011. [saknas jämförelse](#)

Andelen som provat narkotika: Drogvaneundersökningen visade att 20 personer provat narkotika, vilket är en dubblering jämfört med 2010. **Trend –**

Antal rattonyktra/antal test. Andelen rattonyktra har minskat från 1 av 75 till 1 av 149 mellan åren 2006 och 2011. **Trend +**

MÅL 1 . Alla känner delaktighet och har inflytande över den egna livssituationen och i samhället

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande samhälleliga förutsättningarna för folkhälsan. Brist på inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa. Rätten till delaktighet gäller alla.

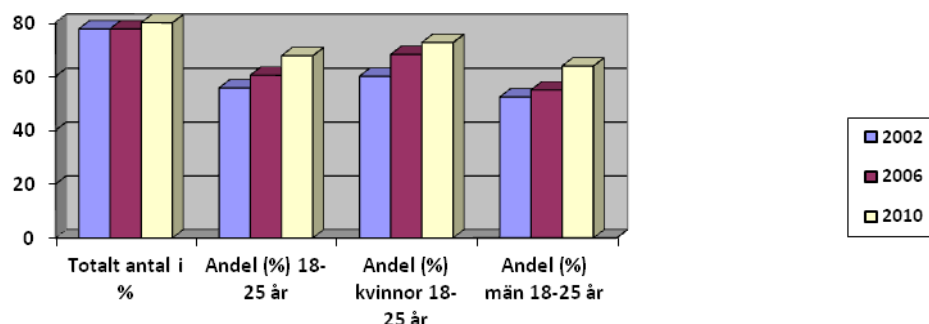
Framgångsfaktorer: gemenskap, behovd och bekräftad, engagemanget tas på allvar, möjligheten till inflytande är reell, goda sociala relationer, känsla av samhörighet

Utmaningar/satsningar

- **Fler som röstar i kommunvalet**
- **Utvecklad dialog med kommuninnevånarna**
- **Öka ungdomars delaktighet och inflytande**
- **Fler föreningsaktiva genom stöd till föreningar**
- **Fler mötesplatser för unga**

Indikator: valdeltagande fördelat på samtliga och förstagångsväljare, unga väljare upp till 25 år fördelat efter kön. (Källa; kommunen)

År	Totalt antal i %	Andel (%) 18 – 25 år	Andel (%) av kvinnor 18 –25 år	Andel (%) män 18-25 år
2002	77,6	55,7	60,0	52,3
2006	77,6	60,4	68,1	54,9
2010	79,9	67,6	72,5	63,8

Vid valet 2010 är det totalt sett en ökning i valdeltagandet (3,3 procentenheter) och där man kan se att de unga väljarna ökat mer än mellan de två förra valen. Det är framförallt de unga männen som gjort en rejäl ökning, nästan 9 procentenheter, även om också unga kvinnors valdeltagande gått upp ytterligare ett snäpp efter den rejäla ökningen mellan de två förra valen.

Indikator: Kommunens verksamhet när det gäller tillgänglighet, information och öppenhet samt påverkan och förtroende

Ingen ny medborgarundersökning har gjorts via SCB. Den som gjorts är för åren 2006-2008 (källa: SCB.) Ingen könsuppdelning finns för resultatet.

Nöjd-Inflytande-Index (NII) 2007-2008

	2007	Riket 2007	2008	Riket 2008
U. Nöjd Inflytande Index (NII)	31	41	35	41
U. Nöjd Inflytande Index - Förtroende	28	45	35	44
U. Nöjd Inflytande Index - Information/öppenhet	44	53	44	53
U. Nöjd Inflytande Index - Påverkan/inflytande	29	38	31	38
U. Nöjd Inflytande Index - Tillgänglighet	45	48	45	48

Jämför man undersökningarna 2008 och 2007 ser man att faktorerna Förtroende och Påverkan har ökat, men då felmarginalen i undersökningen är ± 3 är det svårt att säga med statistisk säkerhet.

Jämfört med resultaten för samtliga kommuner (riket) i de två undersökningsomgångarna har Strömsunds kommun av sina medborgare fått statistiskt säkerställt lägre betygsindex för samtliga faktorer dvs. *Tillgänglighet, Information – Öppenhet, Påverkan* samt *Förtroende*.

Även vid jämförelse med genomsnittsresultatet för kommunerna i samma storleksklass (10 000 – 14 999 invånare) i de två undersökningarna har Strömsunds kommun fått statistiskt säkerställt lägre betygsindex för faktorerna (ej i tabell).

Indikator: Ungdomars bedömning av delaktighet och inflytande

Senaste LUPP-undersökningen (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) gjordes hösten 2009 bland elever i årskurs 8 samt åk 2 på gymnasiet. 91 % av åttondeklassarna och 84 % av gymnasieeleverna besvarade enkäten. (Källa: W-lupp)

Här redovisas ett urval av de frågor som ställs kring delaktighet i LUPP. Samma urval av frågor har gjorts i tidigare presentationer av resultatet för kommunen.

	Åk 8			Åk 2 gymnasiet		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Hur intresserad är du av politik? (mycket eller ganska intresserad)	14,5 %	19,3 %	16,5 %	22,5 %	22,2 %	22,3 %
Upplevd möjlighet att föra fram åsikter till de som bestämmer (ganska eller mycket stora möjligheter)	21,7 %	19,2 %	20,6 %	10,0 %	12,7 %	11,6 %
Vill du vara med och påverka i frågor som rör den kommun där du bor? (ja)	36,2 %	39,2 %	37,5 %	52,5 %	37,1 %	43,1 %
Hur viktigt tycker du det är att beslutsfattare och ungdomar träffas och diskuterar? (mycket eller ganska viktigt)	71,0 %	52,9 %	63,4 %	90,0 %	39,7 %	59,2 %
Skulle du vilja träffa beslutsfattare i din kommun? (ja)	36,8 %	30,8 %	34,2 %	40,0 %	20,6 %	28,2 %
Hur intresserad är du av samhällsfrågor? (mycket eller ganska intresserad)	39,1 %	28,8 %	34,7 %	67,5 %	32,2 %	42,1 %

På det hela taget är ungdomar mycket lite intresserade av politik oavsett årskurs. Anmärkningsvärt är att gymnasieungdomarna i lägre grad upplever möjlighet att framföra sina åsikter till beslutsfattare än vad åttondeklassarna gör. Det kan kanske relateras till att gymnasieeleverna i högre grad har en **vilja** att vara med och påverka.

Många tycker att det är viktigt att beslutsfattare och ungdomar träffas men det är en rätt stor skillnad mellan flickor och pojkar. Och när det kommer till att själv vilja träffa en beslutsfattare så är intresset inte alltför stort. Viktigt i allmänhet men inte för dem själva?

Slutligen är intresset för samhällsfrågor relativt litet med undantag för gymnasieflickorna som har ett högt intresse av detta.

Indikator: självskattat socialt deltagande.

Beträffande självskattat socialt deltagande bland vuxna i kommunen är invånarna i åldern 16 - 84 år i lägre grad delaktiga i sociala aktiviteter än i länet i övrigt (65% mot 76%)
(Källa: *Hälsa på lika villkor 2010*)

2006 deltog sju av tio i vår kommun i sociala aktiviteter, vilket var lägre än både länet och riket. Lägst deltagande uppgav 65-84 åringar där mindre än hälften var socialt deltagande. (Källa: *Hälsa på lika villkor 2006*)

Indikator: Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd (Källa:kommunen)

	2009	2010	2011
Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd	21	27	25

Lokalt aktivitetsstöd utgår med en summa per gruppaktivitet och en summa per deltagare till ideell förening för verksamhet bedrivet för barn och ungdomar i åldern 7-20 år.

Kommunen ger även driftsbidrag till samlingslokaler till ideella föreningar som baseras på driftskostnad, antal aktiviteter + antal besökande, antal fast boende samt lokalens storlek.

Antalet föreningar som fått driftsbidrag 2011 var 49 st vilket innebär att aktiviteter pågått i samtliga föreningar.

Antalet aktiviteter + antalet besökare har varierat mellan 85-7 985.

MÅL 2 . Alla har ekonomisk och social trygghet

Ekonomisk och social trygghet är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan.

Framgångsfaktorer: hälsa och medellivslängd har ofta samband med utbildningsnivå, viktigt med livslångt lärande, utbildning stärker individen och ökar möjligheterna att påverka sin situation, ett brett utbildningsutbud ger fler valmöjligheter och bidrar till en mer jämlik hälsa, förvärvsarbete är viktigt för identitet och socialt liv samt för försörjningen, arbetsplatser kan vara hälsofrämjande.

Utmaningar/satsningar

- **Utbildning av hög kvalitet så att uppsatta mål kan nås**
- **Inrätta funktion som arbetskraftskoordinator för samordning av kommunens insatser för arbete och sysselsättning**
- **Fler i arbete**
- **Motverka ungdomsarbetslöshet Minska ungdomars behov av ekonomiskt bistånd**

Indikator: *Befolkningens utbildningsnivå*

Befolkningens (16-74 år) utbildningsnivå. Siffror för länet inom parentes. (Källa: SCB)

	Utbildningsnivå	Kvinnor	Män	Totalt
2009	Högskoleutbildning	22,3 % (31,7 %) Riket: 34,9 %	12,0 % (21,8 %) Riket: 28,2 %	16,8 % (26,7%) Riket: 31,5 %
	Högskoleutbildning 3 år eller mer	13,5 % (18,5 %) Riket: 21,0%	5,2 % (11,2 %) Riket: 15,9 %	9,1 % (14,7 %) Riket: 18,5 %
2010	Högskoleutbildning	22,8 % (32,6 %) Riket: 35,8 %	12,2 % (22,2 %) Riket: 28,8 %	17,2 % (27,3 %) Riket: 32,3 %
	Högskoleutbildning 3 år eller mer	13,6 % (19,1 %) Riket: 21,7 %	5,2 % (11,3 %) Riket: 16,2 %	9,1 % (15,1 %) Riket: 18,9 %

Utbildningsnivån ökade en aning men är fortfarande mycket låg i jämförelse med riket och länet. När det gäller högskoleexamen, 3 år eller mer, är nivån densamma som tidigare. Männen ligger rejält mycket lägre än kvinnorna.

Indikator: Familjer med låga inkomster

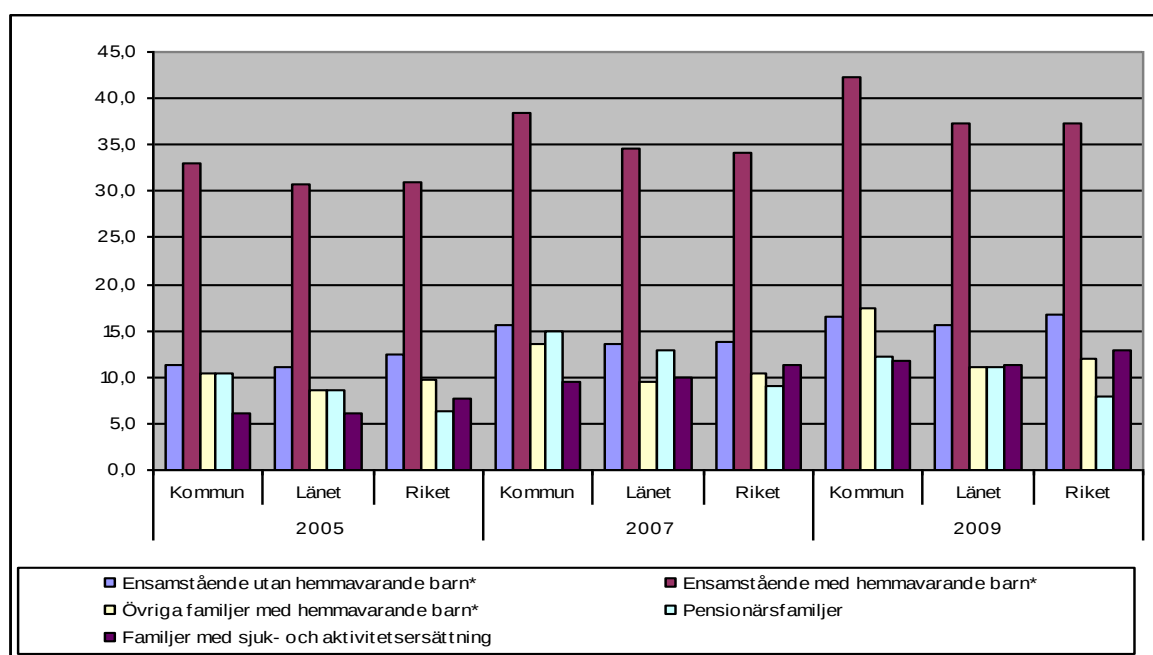
Andel (%) familjer med låga inkomster* (Källa: SCB, inkomst- och taxeringsregistret) 2009.

Med låg inkomst avses en disponibel inkomst (per konsumtionsenhet) under 60 procent av medianinkomsten.

*Medianinkomst är den mittersta observationen i en rangordning av inkomsttagarna efter inkomstens storlek d v s det finns lika många inkomsttagare på vardera sidan om den mittersta observationen.

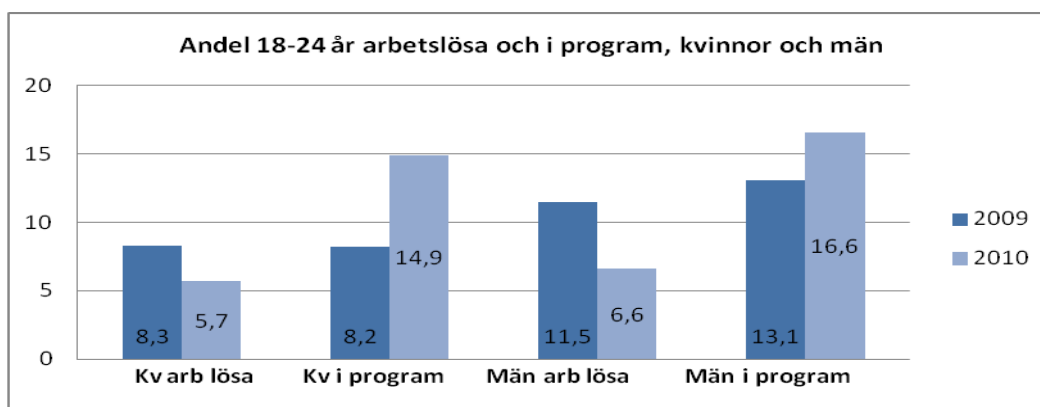
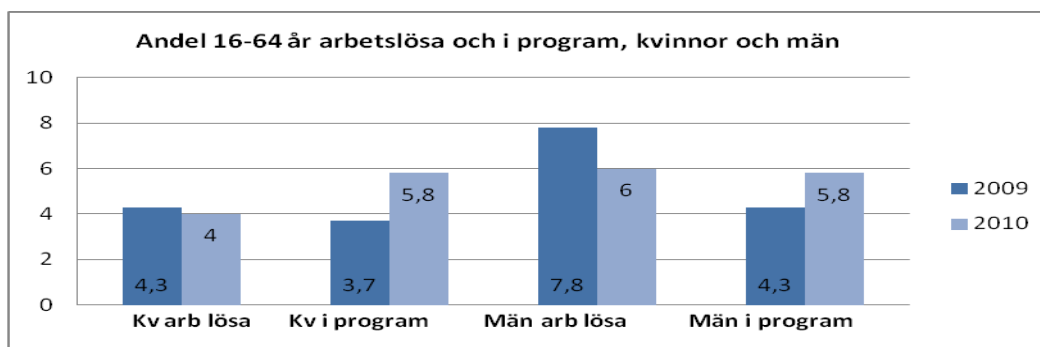
	2005			2007			2009		
	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket
Ensamstående utan hemmavarande barn*	11,4	11,0	12,4	15,7	13,6	13,8	16,4	15,5	16,7
Ensamstående med hemmavarande barn*	33,1	30,7	30,9	38,4	34,7	34,1	42,3	37,4	37,2
Övriga familjer med hemmavarande barn*	10,4	8,5	9,8	13,5	9,5	10,4	17,5	11,0	11,9
Pensionärsfamiljer	10,3	8,7	6,4	15,0	13,0	9,1	12,3	11,0	8,0
Familjer med sjuk- och aktivitetsersättning	6,1	6,1	7,8	9,4	9,9	11,4	11,7	11,2	12,8

* Barn under 18 år

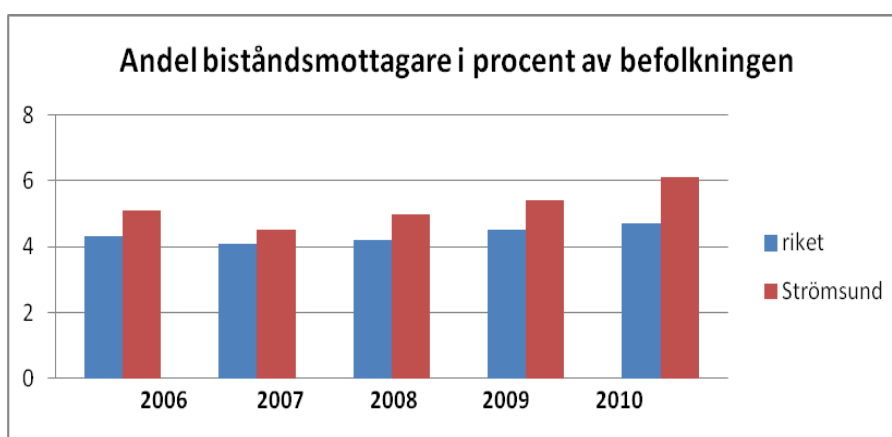
Kommentar: andelen familjer med låg inkomst har ökat i samtliga kategorier (utom pensionärsfamiljer jämfört mellan åren 2007 och 2009) såväl i kommunen, som länet och riket. Markant ökning när det gäller ensamstående med hemmavarande barn i kommunen

Indikator: Antalet arbetssökande; öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, bas (Källa: Arbetsförmedlingen)

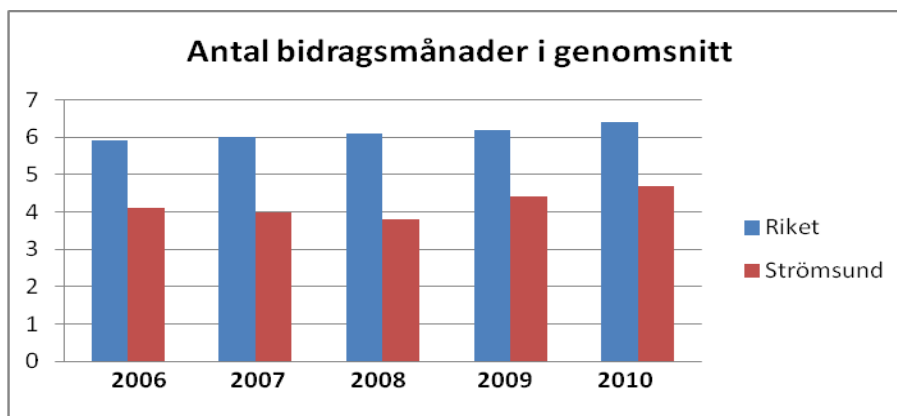

Kommentar: procenttalen baseras på en registerbaserad arbetskraft . Under 2010 har andelen i program ökat, framförallt bland unga kvinnor.

Indikator: Ekonomiskt bistånd: andel av befolkningen, tid i bidragsberoende (Källa: SCB, Ekonomiskt bistånd)

Kommentar: andelen biståndsmottagare i procent av befolkningen har ökat årligen sedan 2007 (från 4,5 % till 6,1 %). Andelen är högre i Strömsund än i riket.

Kommentar: antalet månader i genomsnitt i bidragsberoende har ökat sedan 2008 i vår kommun. I riket började ökningen tidigare.

Övrigt: Scb:s preliminära statistik visar att det totala antalet biståndshushåll har ökat från 422 år 2010 till 459 år 2011, vilket motsvara en procentuell ökning med 9%. Antalet biståndsmottagare har ökat från 751 år 2010 till 849 år 2011, vilket motsvarar en ökning med 13%.

Av den månadsvisa uppföljningen som sker till SKL framgår att antalet hushåll i genomsnitt per månad för ungdomar 16-24 år har minskat jämfört med föregående år.

MÅL 3 . Barn och ungdomar har trygga och goda uppväxtvillkor

Förhållandena under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och den fysiska hälsan under hela livet. Barn och unga är en av de viktigaste målgrupperna för folkhälsoarbetet.

Framgångsfaktorer: bli sedd och bekräftad, föräldrastöd i olika former, viktiga arenor som familjecentral, förskola och skola, trygg och säker, social och emotionell förmåga, goda levnadsvanor.

Utmaningar/satsningar

- **Förbättrat psykiskt välbefinnande bland unga vuxna**
- **Fortsatt utveckling av föräldrastöd**
- **Trygg och säker skolmiljö**
- **Ökad andel behöriga till gymnasieskolan**
- **Förskoleverksamhet med pedagogisk inriktning (Inriktningsmål)**

Indikator: *Självskattad hälsa, psykosomatiska besvär* (Källa: Hälsosamtal i skolan).
Resultaten från Hälsosamtalen är inte inrapporterade.

Indikator: *Andel barn 0-20 år placerade i familjehem eller hem för vård eller boende*
(Källa: Individ och familjeomsorg)

År	Andel per tusen
2007	8,7
2010	7,9
2011	8,9

Kommentar: Inga större förändringar när det gäller andelen barn placerade i familjehem eller hem för vård eller boende. 2011 var det dubbelt så många pojkar som flickor (16 mot 8) som någon gång under året varit placerade i familjehem eller hem för vård eller boende.

Indikator: *Trygghet, trivsel, orättvis behandling* (Källa: Elev- och föräldraenkät)

Frågeområdet **trygghet** visar höga siffror för både pojkar (3,12) och flickor (3,09) totalt 3,11) vilket sammanfaller med 2010 års elev- och föräldraenkät (totalt 3,19). Detta sammanfaller även med Luppenkäten 2010, där de flesta av ungdomarna i årskurs 8 i Strömsunds kommun upplever att de är trygga. Bland de områden i Luppenkäten, som eleverna upplever "mest otrygga" är rasterna i skolan, vilket inte alls överensstämmer med svaren i elev- och föräldraenkäten. Det sammanfaller inte heller med Statens

folkhälsoinstituts enkätundersökning bland årskurs 6 och 9 i Strömsunds kommun där det framkommer att många elever är nedstämda och känner bristande välbefinnande.

Frågeområdet **trivsel** visar höga siffror för både pojkar (3,26) och flickor (3,17) (totalt 3,21), vilket sammanfaller med 2010 års elev- och föräldraenkät (totalt 3,2). Detta sammanfaller även med Luppenkäten 2010, där de flesta av 122 elever från årskurs 8 och 103 elever av gymnasieskolans årskurs 2 i Strömsunds kommun svarat att: *"Det är bra stämning i skolan"*. Det sammanfaller inte med Statens folkhälsoinstituts enkätundersökning 2010 bland årskurs 6 och 9 i Strömsunds kommun där det framkommer att många elever är nedstämda och känner bristande välbefinnande.

En bidragande **orsak** till det positiva utfallet vad gäller trivsel och trygghet kan vara skolornas systematiska likabehandlingsarbete och uppföljningen av likabehandlingsplanerna. En annan orsak kan vara att kommunen har många små skolenheter, där man snabbt tar tag i händelser. En tredje orsak kan vara att det sker ett systematiskt och formaliserat arbete med värdegrundsfrågor i kommunens samtliga grundskolor sedan hösten 2008.

Indikator: Behörighet till gymnasieskolan, bas (Källa: Skolverket)

Behörighet till gymnasieskolan	2011 Strömsund	Vt 2011 Riket	2010 Strömsund	Vt 2010 Riket
Andel (%) behöriga till gymnasieskola (exkl sommarskola)	76,1	87,7	79,5	88,2
Andel (%) behöriga till gymnasieskola (inklusive sommarskola)	82,1*		82,2	

*) inkl sommarskola

Kommentar:

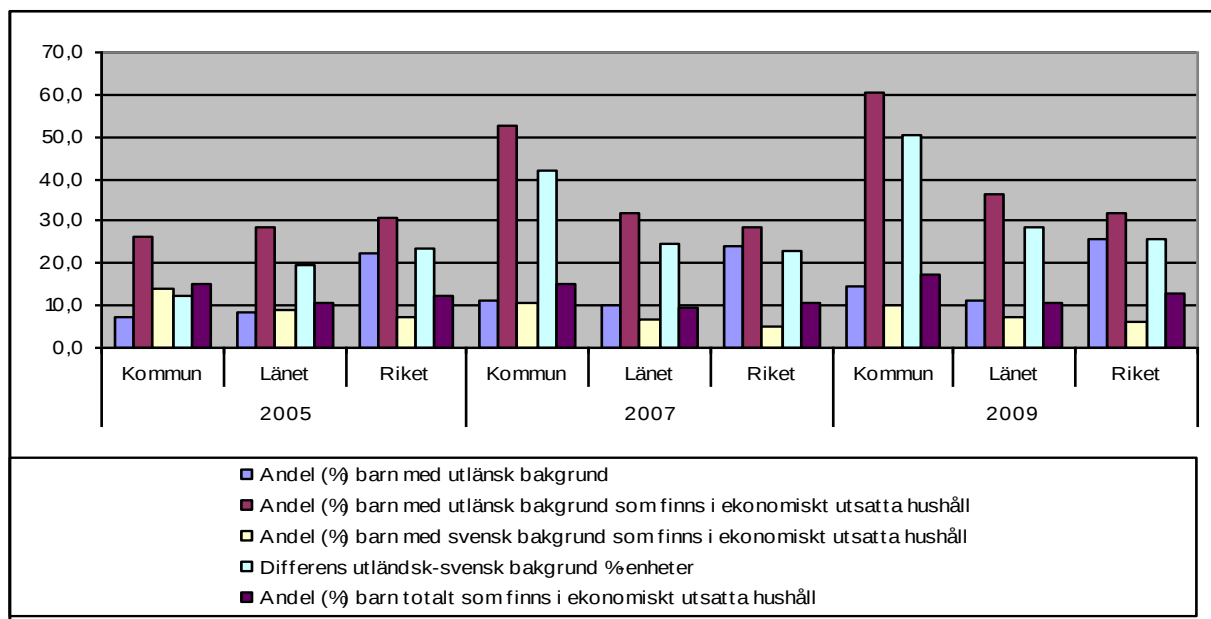
Våren 2011 var behörigheten bland pojkar 60,7% och flickor 89,0% (totalt 76,1%). Efter sommarskolan 2011 blev behörigheten bland pojkar 67,2% och flickor 94,5% (totalt 82,1%)

Indikator: Andel anställda årsarbetare med högskoleutbildning i kommunal förskola
(Källa: Skolverket)

	Kommunen		Kommungruppen		Samtliga kommuner	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Andel (%) årsarb med pedagogisk högskole utb	49	50	55	54	54	54

Indikator: Barnfattigdomsindex, bas (Källa: SCB, Inkomst – och taxeringregistret) 2009.
Tabellen visar andel barn med svensk eller utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll. Med "ekonomiskt utsatta" menas hushåll med låg inkomst eller socialbidrag.

	2005			2007			2009		
	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket
Antal barn 0-17 år	2476	25816	1928215	2357	25351	1924845	2111	24414	1914588
Andel (%) barn med utländsk bakgrund	7,2	8,5	22,5	11,4	10,1	24,1	14,4	11,3	25,9
Andel (%) barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	26,4	28,7	31,0	52,6	31,7	28,5	60,4	36,3	31,9
Andel (%) barn med svensk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	14,2	9,1	7,2	10,4	6,9	5,3	9,8	7,5	6,3
Differens utländsk-svensk bakgrund % enheter	12,2	19,6	23,8	42,2	24,8	23,2	50,6	28,8	25,6
Andel (%) barn totalt som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	15,1	10,8	12,4	15,2	9,4	10,9	17,1	10,7	12,9

Kommentar: andelen barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll är mycket hög (60%) i kommunen jämfört med länet och riket. Även andelen barn med svensk bakgrund är hög, även om skillnaden är mindre jämfört med länet och riket.

MÅL 9 och 10. Främja fysisk aktivitet, goda matvanor och livsmedel

Regelbunden fysisk aktivitet främjar hälsa och välbefinnande samt har en sjukdomsförebyggande effekt.

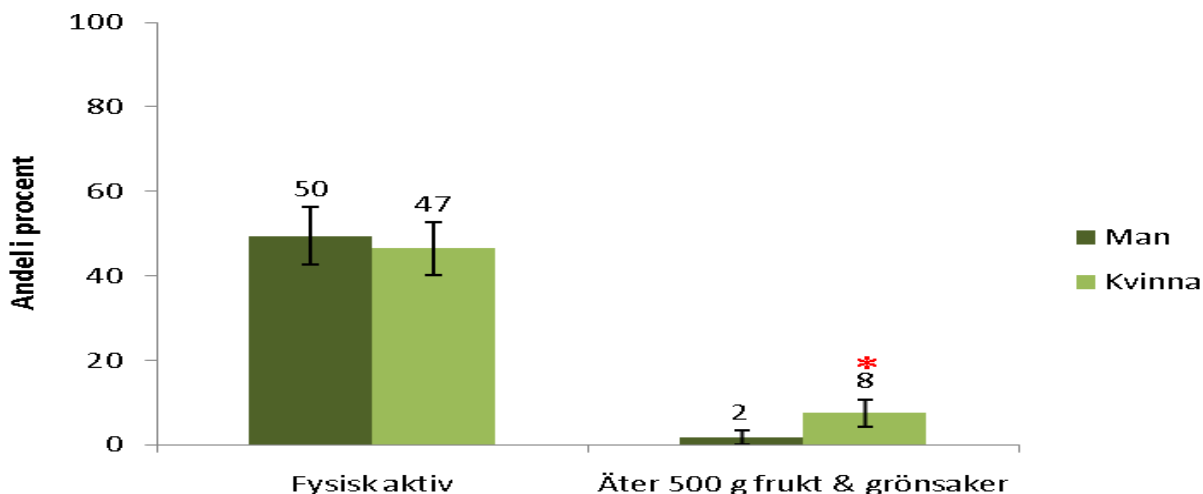
Goda matvanor är bra för hälsan och välbefinnandet och är en förutsättning för en positiv hälsoutveckling.

Framgångsfaktorer: miljöer som underlättar hälsosamma levnadsvanor, individen stärks att göra bra val, inbjudande utemiljö, hälsoproblem kan förebyggas, god kosthållning inom kommunala verksamheter.

Utmaningar/satsningar

- **Fler som är fysiskt aktiva i genomsnitt minst 30 minuter per dag**
- **Ökad kunskap i kommunala verksamheter om betydelsen av fysisk aktivitet och goda matvanor**
- **Tillhandahålla möjligheter till motion och rekreation (inriktningsmål)**

Indikator: Fysiskt aktiva vuxna i genomsnitt minst 30 min eller mer per dag

Det är 78 procent i Strömsunds kommun som vill öka sin fysiska aktivitet, varav nästan 1 500 personer vill ha stöd i sin förändring. Öka sitt intag av frukt och grönsaker vill 61 procent och närmare 500 personer vill ha hjälp. (Källa: *Hälsa på lika villkor 2010*)

2006 angav 58 procent av männen och 57 procent av kvinnorna i kommunen (16-84 år) att de hade fysisk aktivitet mer än 30 minuter per dag, vilket är lägre än både länet och riket. (*Hälsa på lika villkor 2006*)

Indikator: Fysiskt aktiva barn och ungdomar på fritiden (Källa: Hälsosamtal i skolan).
Resultaten från Hälsosamtalen är inte inrapporterade.

Indikator: Kunskap om kostens och motionens betydelse (ingår i frågeområdet lärandet i elev och föräldraenkäten)

Elev- och föräldraenkät 2010

- hur du i skolan fått kunskap om kostens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	5,7%	11,4%	59,6%	14,5%	8,8%	2,91	193	4
Pojkar	4,6%	7,4%	64,8%	14,8%	8,3%	2,98	108	1
Flickor	7,1%	16,7%	52,4%	14,3%	9,5%	2,82	84	2

'- hur du i skolan fått kunskap om motionens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	5,2%	7,3%	59,4%	20,3%	7,8%	3,03	192	5
Pojkar	6,5%	2,8%	63,6%	21,5%	5,6%	3,06	107	2
Flickor	2,4%	13,1%	54,8%	19,0%	10,7%	3,01	84	2

Elev- och föräldraenkät 2011

- hur du i skolan fått kunskap om kostens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	2,4%	10,2%	61,7%	10,8%	15,0%	2,95	167	2
Pojkar	2,4%	13,4%	58,5%	8,5%	17,1%	2,88	82	1
Flickor	2,4%	7,2%	63,9%	13,3%	13,3%	3,01	83	1

- hur du i skolan fått kunskap om motionens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	2,4%	4,2%	64,1%	13,2%	16,2%	3,05	167	2
Pojkar	2,4%	6,1%	59,8%	13,4%	18,3%	3,03	82	1
Flickor	2,4%	2,4%	67,5%	13,3%	14,5%	3,07	83	1

Frågeområdet **lärande** visar ganska höga siffror för både pojkar (2,91) och flickor (2,92) (totalt 2,92), vilket sammanfaller med 2010 års elev- och föräldraenkät (totalt 2,92). I nedanstående delfrågor är det flera, som valt svarsalternativet "Vet ej".

- Hur skolan uppmuntrar att bryta traditionella könsmonster...
- Hur du i skolan fått kunskap om villkoren för en hållbar utveckling.
- Hur du i skolan uppmuntras till att källsortera eller på andra sätt agera ekologiskt.
- Hur det på din skola finns ett aktivt och synligt miljöarbete.

En orsak till utfallet kan vara att dessa frågor uppfattas av de svarande som detaljfrågor till skillnad från övergripande frågor exempelvis *Vad du får lära dig*. En annan orsak kan vara att skolan inte kommunicerat dessa deluppdrag tillräckligt tydligt.

Indikator: Matvanor (Källa: *Hälsa på lika villkor*) samt (*Hälsosamtal i skolan*). Resultaten från Hälsosamtalen är inte inrapporterade.

Av tabellen på sidan 13 framgår att 2 procent av männen och 8 procent av kvinnorna äter 500 g frukt och grönsaker dagligen. Öka sitt intag av frukt och grönsaker vill 61 procent och närmare 500 personer vill ha hjälp.

Jämförelse med 2006 är inte möjlig, eftersom frågans formulering var annorlunda då. Av resultatet framgår att "det är färre än var tionde kommuninvånare i Strömsunds kommun som äter frukt och grönsaker 5 gånger/dag eller oftare. Kvinnor äter tillräckligt med frukt och grönsaker i högre grad än män".

Indikator: Andel barn som ammas vid 6 månaders ålder (Källa: Årsrapporter, landstinget)

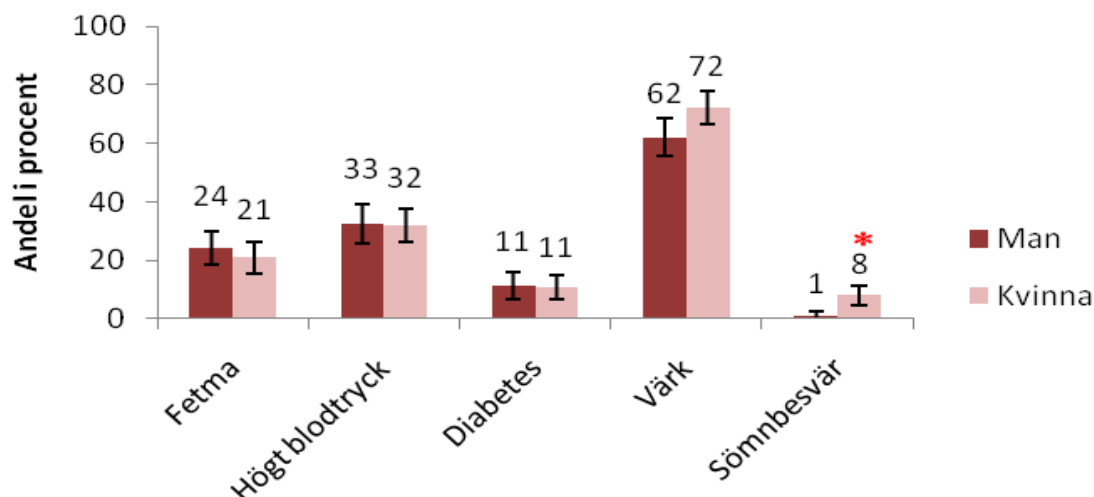
Barn födda år		2005	2011
Andel i % som ammas helt vid 6 mån ålder	Strömsund	42.3	7.5
	Länet	22.2	10.7
Andel som ammas helt och/eller delvis vid 6 mån ålder	Strömsund	74.2	56.1
	Länet	75.1	62.4

Barn som fått smakportioner registreras som helt och/eller delvis.

Indikator: Andel 10-åringar med normalvikt, övervikt och fetma (Källa: Hälsosamtal i skolan). Resultaten från Hälsosamtalen är inte inrapporterade.

Indikator: Andel vuxna med fetma (Källa: Hälsa på lika villkor)

Fetma är vanligare bland Strömsunds män än bland männen i länet (24% mot 15%)
Andelen av invånarna som uppgett högt blodtryck har ökat sedan mätningen år 2006.
Andelen är också högre än i övriga länet, 32 procent jämfört med 23 procent. En högre andel av kvinnor i Strömsunds kommun uppger diabetes jämfört med kvinnor i övriga länet (11% mot 6%)

2006 var det cirka 18 procent av kommuninvånarna (24 procent av männen och 12 procent av kvinnorna) som led av fetma, dvs. de har ett BMI (Body Mass Index) som var högre än 30. Män i Strömsunds kommun hade fetma i större grad än i länet och riket. (Källa: Hälsa på lika villkor, 2006)

MÅL 11. Minskat bruk av alkohol, tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

Missbruk av alkohol leder till medicinska och sociala problem av stor omfattning, men även riskbruk av alkohol är ofta skadligt för hälsan på olika sätt.

Rökning är en av de enskilt största hälsoriskerna, så att minska rökningen är en viktig uppgift för folkhälsoarbetet.

En helt narkotika- och dopningsfri kommun är en viktig ambition som kräver stora insatser

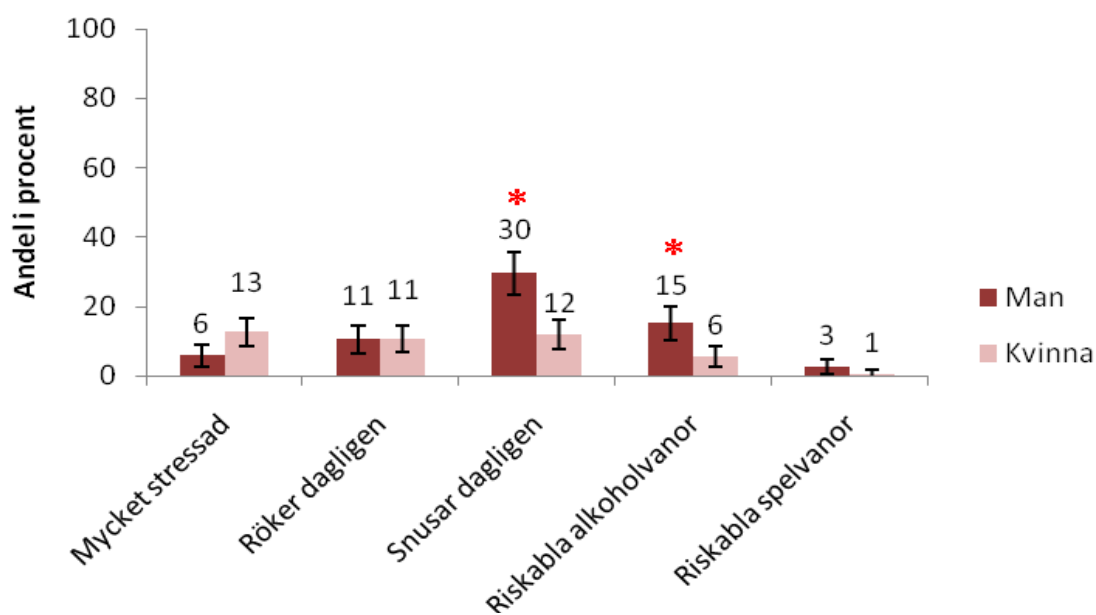
"Nyckelord": minska den generella alkoholkonsumtionen, skjuta upp ungdomars alkoholdebut, total avhållsamhet under uppväxtåren, vid graviditet samt i trafiken och i arbetslivet. Tobaksfri start i livet, ingen ska mot sin vilja utsättas för rök.

Utmaningar/satsningar

- **Minskat bruk av alkohol och tobak med särskilt fokus på unga vuxna**
- **Motverka langning av alkohol och tobak till underåriga**
- **Narkotikafritt samhälle**
- **Inga rattonyktra**

Indikator: Riskabel alkoholkonsumtion bland unga vuxna: I länet uppgår en fjärdedel av unga vuxna en riskabel alkoholkonsumtion. Uppgifter för kommunen saknas pga att inte tillräckligt många tillfrågats/svarat. (Källa: *Hälsa på lika villkor, 2010*)

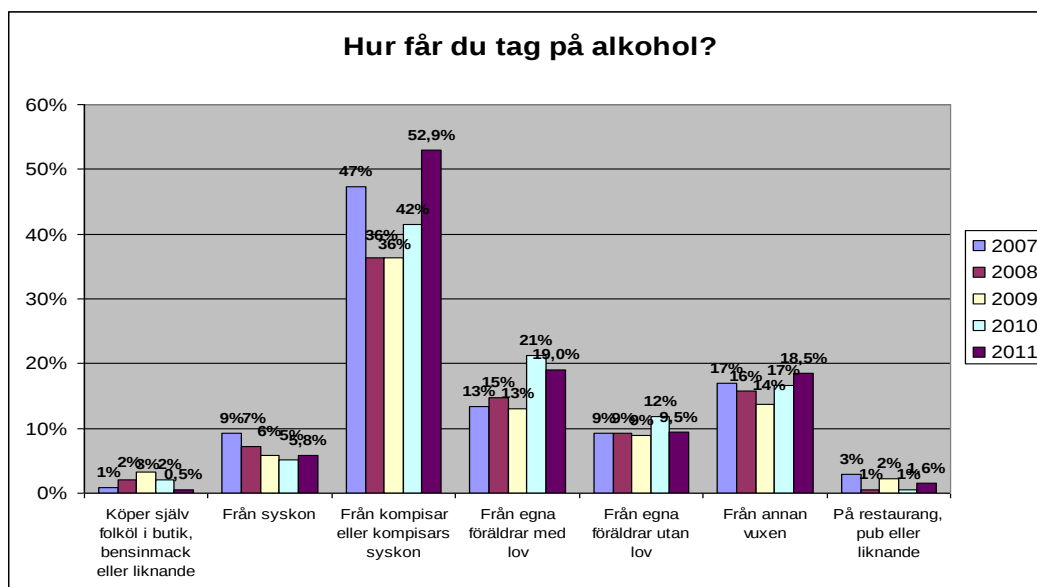
Indikator: Andel rökare (Källa: *Hälsa på lika villkor, 2010*)

En avsevärt större andel av männen i Strömsunds kommun snusar dagligen jämfört med kvinnorna (30% mot 12%). En betydligt större andel av männen har också riskabla alkoholvanor jämfört med kvinnorna i kommunen (15 % mot 6%). Röker dagligen gör 11 procent av befolkningen. (Källa: *Hälsa på lika villkor*)

2006 var andelen kvinnor som röker dagligen omkring 15 procent och andelen män omkring 9 procent. I länet rökte (oavsett ålder) 14 procent kvinnor och 11 procent män dagligen. 31 procent av männen i kommunen snusade och 10 procent av kvinnorna. Ingen förändring när det gäller riskabla alkoholvanor (Källa: *Hälsa på lika villkor, 2006*)

Indikator: Langning av alkohol från föräldrar, kompisar eller andra (Källa: Drogvaneundersökning)

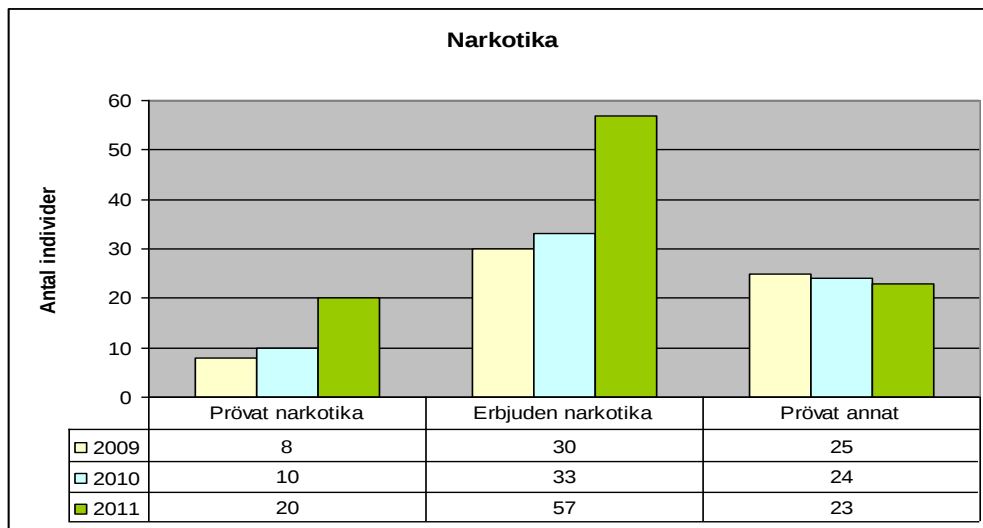
Kommentar: Det är 19% som anger att de får tag på alkoholen från sina egna föräldrar med lov (21% 2010). Liksom tidigare så är det i huvudsak kompisar och kompisars syskon (53%) som langar alkohol till ungdomarna. Positivt är att se att i princip sker ingen försäljning av folköl till ungdomarna i butik och på mackar.

Trend: Det har skett en ökning när det gäller langning av alkohol från äldre ungdomar (syskon, kompisars syskon). Bruket av alkohol ingår numera i betydligt större omfattning i TV, film och reklam och därmed nås ungdomarna av en massiv marknadsföring där alkoholen visas som en naturlig del i människors vardag. Genom det föräldrastödsprogram som senaste året använts på högstadiet hoppas man öka medvetenheten hos föräldrarna och därmed minska föräldralangningen och höja debutåldern.

Indikator: Antal narkotikabrott (Källa: Polisen)

Misstanke om narkotikabrott finns i 16 ärenden under 2011. Jämförelse saknas.

Indikator: Andelen som provat narkotika (Källa: Drogvaneundersökning)

- 5 % motsvarande 20 individer, har provat narkotika
- 15 % motsvarande 57 individer, har blivit erbjuden att pröva narkotika
- 5,9 % motsvarande 23 individer, har provat annat för berusning
- Fler pojkar än flickor har provat narkotika (7,9 % resp 2,1 %).
- Fler pojkar än flickor har blivit erbjuden att pröva narkotika (17 % resp 12,6 %).
- Ingen skillnad mellan könen när det gäller att pröva annat för berusning.

Kommentar: Drogvaneundersökningen visade att 20 personer provat narkotika, vilket är en dubbling jämfört med 2010. 57 personer har erbjudits narkotika, jämfört med 33 personer 2010. Det är betydligt fler pojkar än flickor som både blivit erbjudna och provat narkotika.

Trend: Liksom i övriga länet och landet kan man även i Strömsund se en ökning av narkotikabruket bland ungdomar. En bidragande orsak till detta är troligen den ökande marknad av nättdroger som utvecklats. Risker är stor för en fortsatt ökning och därmed är det angeläget att de narkotikaförebyggande insatserna genomförs på bred front och i nära samverkan mellan de olika aktörerna.

Indikator: Antal rattonyktra/antal test. Jämförelse länet/riket. (Källa: Polisen)

Andel som varit rattonyktra vid alkoholutandningsprov 2011	Kommunen (19 / 2830)	Länet (308 / 32901)	Riket (21511 / 2491559)
	1 / 149	1 / 107	1 / 116

I det Drogpolitiska programmet för åren 2007-2010 var ett av målen att:

- Andelen påverkade fordonsförare vid polisens kontroller minskar från ca 1/75 2006 till 1/150 2010.